
Het kennen van de Zoon

J.G.Bulthuis

In het Hoge priesterlijk gebed stelt onze Heer dat 'het kennen van God en Jezus Christus' eeuwig leven is (Joh.17:3). Dit kennen van de Vader en de Zoon is dus van wezenlijk belang voor christenen. Wij zijn hiervoor op Jezus aangewezen. Hij leert ons immers dat wie Hem kent, ook zijn Vader zal kennen (Joh.14:7). Hij openbaart ons de Vader door Zichzelf aan ons te openbaren (Joh.1:18; 14:21). Zó leren wij Hen beiden kennen (Joh.14:9). Dat is mogelijk doordat Zij tot één zijn (Joh.10:30). Niet als één goddelijk wezen, maar God de Vader en zijn Zoon des mensen zijn één geest. Op gelijke wijze als wij dit met de Heer kunnen en mogen zijn (1 Kor.6:17). Bij Hen is dit op volmaakte wijze tot stand gekomen. Daardoor is Jezus het beeld van de onzichtbare God (2 Kor.4:4c; Kol.1:15a). Ons verlangen is om Hem volkomen te leren kennen: het kennen gelijk Hij is (1 Joh.3:2c). Dan kennen wij mede de Vader, die alles in allen wil worden. Dit is het eeuwige leven waartoe wij zijn geroepen.

Kennen

Het leren kennen van iets of iemand kan op tweeërlei wijze: puur verstandelijk kennis erover verzamelen of zèlf deelgenoot ervan worden. Ter illustratie: je kunt over muziek lezen, er naar luisteren, alles erover weten en een grote verzameling cd's bezitten, of/en zèlf musicus worden. Een uitvoerend musicus en een componist kennen de muziek uit hun eigen belevingswereld. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld een muziekrecensent. Deze laatste weet er ongetwijfeld veel over en schrijft zijn artikelen, maar de man op het podium 'is en maakt' de muziek.

Nood

Dit gaat ook op aangaande het kennen van de Zoon. Veel over Hem weten door leringen, dogma's, bijbelstudies en allerlei theorieën en beschouwingen is op zich geen enkele garantie dat we Hem dan kennen gelijk Hij is. Daar is meer voor nodig. Het duidelijkst wordt dat verwoord in het bekende 2 Petrus 1:4: *...opdat wij daardoor **deel zouden hebben** aan de goddelijke natuur.*

Dit 'deel hebben aan' reikt veel verder dan het slechts theoretisch kennen van de Heer uit de gegevens die de bijbel ons verstrekt. Het deel hebben aan Hemzelf en zijn leven leidt dan ook tot de heerlijke mogelijkheid om zèlf zo te wandelen als Hij gewandeld heeft (1 Joh. 2:6). Daar is dan ook het hele evangelie voor bedoeld. Geen leer alleen maar leven, geen woord alleen maar wandel. Wanneer het woord Gods in gelovigen daar niet toe leidt, is er iets mis.

Wanneer christenen blijven steken in de theoretische kennis alleen, wordt Gods bedoeling met hen niet gerealiseerd. Dat is een grote tragiek. Een tweede narigheid daarnaast is dat het getheoretiseer over woord, leer en Jezus vaak op discussie en twist uitloopt. De eeuwen door tot nu toe heeft de christenheid daaronder geleden. Verdeeldheid en scheuringen zijn daardoor scharing en inslag. Bij verschil in interpretatie van een bijbeltekst komt er al spanning. Wat een onverdraagzaamheid, wat een hoogmoed, wat een veroordeling van elkaar, wat een sektarisme teistert het lichaam van Christus. Wat een verdriet, wat een schande. Door te weinig eenheid en liefde heeft de wereld **niet** kunnen geloven dat God zijn Zoon gezonden heeft tot haar redding (Joh.17:21).

Hoe is dit toch mogelijk? Door de werking der boze geesten. Jazeker. Door afwezigheid van liefde. Jazeker. Maar niet minder door gebrek aan waarachtig leven! Men kan de letter van het woord kennen, maar het leven erin missen. Men kan zich beroepen op het bezit van de zuivere leer, maar blind zijn voor de geest van

Woord

het evangelie. Dit alles kan en wordt dus onder ons gevonden met alle schandelijke gevolgen van dien. Er is daardoor heel wat teleurstelling, verdriet en schade ontstaan. Hier moet een einde aan komen. Deze gang van zaken is verboden. Het is zonde.

De ontsnapping uit deze misère is in de allereerste plaats gelegen in het leren kennen van Jezus zèlf. Een kennen door deelname aan zijn eigen leven. Een situatie ontwikkelen van 'Hij in ons en wij in Hem' door een 'wijnstok-rank' relatie (Joh.15:1-8).

Voor we aan deze stelling nadere uitleg geven, dienen we eerst helderheid te krijgen over de verhouding 'woord - spreker'. De vraag is dan of het woord, de leer, de kennis een rol speelt in het leren kennen van Hem. Of moeten we van de gedachte uitgaan dat het niet om de leer maar om de Heer gaat? Vormen die twee een tegenstelling?

Laat het antwoord duidelijk zijn: Neen, absoluut niet! Het tegendeel is echter ook onjuist, dat de leer hetzelfde is als de Heer. De spreker is namelijk altijd meer dan het gesprokene. Met het woord kan men (helaas) alle kanten op, met de spreker niet. Van het evangelie kan men een theorie maken, dogma's, een bepaalde leer. Met de Spreker, met Jezus beslist niet. Hij is en blijft Dezelfde (Hebr.13:8). Hij **is** de waarheid en het leven in eigen persoon. Hij is Heer. Hij staat onaantastbaar en onveranderbaar als enige boven alles en allen.

Als Johannes 1:1c zegt 'het Woord was God', dan bedoelt de apostel te zeggen dat het woord volledig overeenstemt met Gods wezen en uit Hem ontsproot. Woord is produkt van een levend wezen, maar niet dat wezen zelf. Een waar woord deelt ons iets mee over de spreker. Dat is iets prachtigs, zeker waar het over onze God en Heiland gaat.

Zaaien

Johannes vervolgt in vers 3 dat *alle dingen door het Woord geworden zijn en zonder dit is geen ding geworden, dat geworden is*. Alles wat God wil bereiken begint met het

woord (bv. Hebr.11:3). Jezus zelf zegt in de gelijkenis van de zaaier dat het zaad het woord van God is (Mat.13:19a). Dat moet uitgezaaid worden op de akker van onze geest (Gal.6:8b). Het woord der waarheid staat aan alle begin van geestelijke ontwikkeling. *Het woord van Christus wone rijkelijk in u* is derhalve een onmisbare noodzaak (Kol.3:16a).

Het is zorgwekkend dat er woordarmoede bij vele christenen wordt aangetroffen. Vooral onder jongeren. Ook in onze kringen. Wel vele kreten en fragmentarische kennis, maar niet gedegen, niet volledig. Hoe zullen we echter in Hem kunnen geloven indien we niet over Hem gehoord, gelezen en geleerd hebben (Rom.10:14b,17)? Zonder woordrijkdom, zonder kennis, zonder leer, zonder het goede zaad Gods zal er geen leven tot stand kunnen komen.

Door een zekere slapte of luiheid, gemakzucht of oppervlakkige interesse blijft de bijbel al te vaak een ongelezen en onbestudeerd boek. Daar zal de boze mede zijn hand in hebben. Aanstaande zonen Gods laten zich dat toch echter niet welgevallen? Wie is er de baas in ons leven? Dienen we Christus als Heer of ons trage vlees dat door de vijand bespeeld wordt?

Het is een grote genade dat onze goede Heer al vele jaren ons allen de rust en de gelegenheid schenkt om intensief en voortdurend met zijn woord bezig te kunnen zijn. Aan wie echt wil, vervult Hij de belofte uit 2 Korintiërs 9:10a: *Hij nu, die zaad verschaft aan de zaaier en brood tot spijsze, zal u uw zaaisel verschaffen en vermeerderen...*

Gods woord is scheppend en roept het nietzijnde (in ons) tot aanzijn (Rom.4:17b), het is levensreinigend (Joh.15:3; Ef.5:26), het is leven wekkend (Joh.5:24), het is vernieuwend en vormend (2 Tim.3:16,17). Zonder het woord komt niets tot stand.

Vrienden, jong en oud, zoek toch het zaad Gods, het hemelbrood dat dagelijks als geestelijk manna van de Vader op u wil neerdalen (Mat.6:11). Dan zullen we ook

Geest en leven

eenmaal oogsten als we niet verslappen (Gal.6:7-9; Jac.5:7).

Jezus zegt over zijn woorden dat zij 'geest en leven' zijn (Joh.6:63b). Betekent dit dat zijn woorden als vanzelf bij iedereen een zodanige uitwerking hebben? Neen. Zijn uitdrukking is relatief, betrekkelijk. Niets geschiedt in Gods koninkrijk automatisch, zomaar aan ons. Of zijn woorden geest en leven zijn in praktische zin – en daar gaat het steeds weer om (!) – hangt mede af van de houding van de ontvanger, de mens, de gelovige dus. Enerzijds is het: 'alles is uit, door en tot God' (Rom.11:36), anderzijds: 'door ons' (2 Kor.1:20c), 'door middel van de gemeente' (Ef.3:10a), e.d.

Deze onmisbare en door God bedoelde betrokkenheid van de mens is een betrokkenheid van zijn ziel, geest en lichaam. Een totale mobilisatie en inzet. Niet alleen een verstandelijke en theoretische betrokkenheid, maar met 'al wat in ons is'.

Het diepste en wezenlijke motief daartoe is liefde voor God en diens waarheid, voor zijn plan met de schepping (Marc.12:30). Voor zulke oprechten gaat het Licht op (Ps.112:4). Door persoonlijke liefde tot God gedreven gaan zij op zoek naar Hem (Hand.17:27). En wie zoekt zal vinden (Mat.7:8). Van zijn kant is God eveneens op zoek naar zulke mensen om hen te vinden, te ontmoeten. *Want des Heren ogen gaan over de gehele aarde, om krachtig bij te staan hen, wier hart volkomen naar Hem uitgaat* (2 Kron.16:9). Hij is een daadwerkelijk beloner voor de gelovige mens die Hem ernstig zoekt (Hebr.11:6).

Verlichting

Voor hen gaat in vervulling wat Jezus vol blijdschap uitriep in Lucas 10:21-24: *...deze dingen hebt Gij aan kinderen geopenbaard...* De wijze en verstandige mens (ook de christen) die alleen rationeel te werk gaat, komt het 'geheimenis Gods', het leven Gods niet binnen (1 Kor. 1:20). Dit evangelie is niet naar de mens (Gal.1:11b). Gods boodschap komt immers niet alleen verstandelijk

Zalving

tot de mens, maar mede door openbaring door de Geest. Die alleen maakt zijn woorden levend (Joh.6:63a). Het kostbare evangelie dat ons wordt aangereikt kan slechts onder leiding van de Geest uitgewerkt worden (2 Kor.3). Anders verwordt het tot een wetenschap voor theoretici. Maar dan blijft het morsdood, ja zelfs hard en koud, en in zijn uiterste gevolg wordt het tot een moordwapen dat het (echte of symbolische) bloed van martelaren doet vloeien.

Zowel bij persoonlijke bijbelstudie als tijdens het door de predikers gegeven onderricht in de gemeente is het *de zalving, die gij van Hem ontvangen hebt, die u leert over alle dingen* (1 Joh.2:27). Die zalving dient zijn kans dan ook te krijgen om ons daadwerkelijk te kunnen verlichten en zodoende het woord Gods aan ons *hart* te openbaren. Zó zal Hij, samen met ons, het leven te voorschijn kunnen brengen in ons.

Paulus getuigt van zichzelf dat hij daarbij niet te rade gegaan is bij vlees en bloed, het niet van een mens geleerd heeft maar door openbaring van Jezus Christus (Gal.1:12,16). *Wij hebben de Geest uit God, opdat wij zouden weten, wat ons door God in genade geschonken is* (1 Kor. 2:12). Dát is het geheim voor Gods kinderen die zich uit liefde geheel overgeven aan en openstellen voor de Heer. Zó wordt het woord Gods geest en leven in hen. Het is de *goddelijke kracht* die ons begiftigt met de kennis van Hem – en niet zondermeer ons verstand en de letter – om deel te kunnen krijgen aan de goddelijke natuur (2 Petr.1:3,4).

In Efeziërs 1:17-19 wordt er geschreven over de noodzaak van die persoonlijke verlichting door de Geest. Het is een gedurig gebed erom. De Geest van wijsheid en openbaring verlicht de ogen des harten, zodat wij gaan weten hoe en wat. Door zijn werking in ons zijn we op de goede weg om Jezus recht te gaan leren kennen.

Persoonlijke openbaring

Is hiermee nu alles gezegd en opgelost? Neen. De Heer doet namelijk meer door middel van de Geest. Dat meerdere lezen we in Johannes 14:21: *Wie mijn geboden heeft en ze bewaard, die is het, die Mij liefheeft; en wie Mij liefheeft, zal geliefd worden door mijn Vader en Ik zal hem liefhebben en **Mijzelf aan hem openbaren***. Om dit laatste gaat het: Jezus' persoonlijke openbaring aan ons. Dat reikt verder en dieper dan verlichting van het woord. De Spreker zèlf toont Zich aan ons gelijk Hij is. Dit gebeuren overtreft alles en heeft verstrekkende en blijvende gevolgen. Wat tot dan toe door ons niet kon worden opgelost of bereikt, komt door zijn persoonlijke openbaring wèl tot stand. Hierdoor wordt vervuld wat op diverse plaatsen in de bijbel ons beloofd wordt, zoals bijvoorbeeld: *Hij zal u ook bevestigen ten einde toe, zodat gij onberispelijk zult zijn op de dag van onze Here Jezus Christus (1 Kor.1:8); De God nu des vredes zal weldra de satan onder uw voeten vertreden (Rom.16:20); En Hij, de God des vredes, heilige u geheel en al... (1 Tes.5:23); Doch de God van alle genade..., Hij zal u, na een korte tijd van lijden, volmaken, bevestigen, sterken en grondvesten (1 Petr.5:10); e.d.*

Om enig misverstand te voorkomen schrijven we meteen er duidelijk bij dat **òns** aandeel in de vorming tot zonen Gods onverkort gehandhaafd dient te blijven. Het '**beijvert u**' uit 2 Petrus 1:10 – en dergelijke oproepen in het evangelie – zal ons dagelijks stimuleren de hand aan de ploeg te houden om '**zó bezig**' te zijn (Luc.12:43). Dit alles stemt overeen met de woorden uit Filippenzen 2:12,13 waar het aandeel van ons èn van de Heer beide genoemd wordt: *Blijft uw behoudenis bewerken met vreze en beven, want God is het, die om zijn welbehagen zowel het willen als het werken in u werkt.*

In dit artikel gaat het echter om Jezus' aandeel, en dat is een heerlijke en verblijdende zaak.

Werking

Wat gebeurt er nu precies wanneer Jezus Zichzelf aan een gelovige openbaart? Moeten we hierbij denken aan een groots spektakel? Neen. Het is gewoon, maar wel duidelijk herkenbaar. De bijzondere gebeurtenissen die

de apostel Paulus zelf heeft meegemaakt, laten we hier buiten beschouwing (bv. 2 Kor.12:7). Dat uitzonderlijke bedoelen we nu niet. Jezus' persoonlijke openbaring aan iemand is een meedelen van Zichzelf, van facetten van zijn wezen. Een begeleidend verschijnsel bij hen die het overkomt is de absolute zekerheid, de onweerlegbare waarheid en de ontwijfelbare echtheid van het gebeuren. Het is een door Jezus bewerkte aanraking, aangesproken worden tot in de diepte van het hart, waarin het zeker weten ervan de betrokkene diep overtuigt.

De Heer kan Zich door middel van een gezicht, visioen of droom openbaren, maar ook door een rechtstreeks aanspreken in het hart of via iemand anders in de gemeente (geestesuiting). Dit zijn dus de middelen van beelden of woorden.

Het kan echter ook zonder woorden. Wat te denken van de voorbeelden daarvan in Lucas 7:37,38 en Lucas 22:61a. Hoe dan ook, het is in ieder geval een bewust en diep ingrijpend moment met zegenrijke gevolgen.

Het is heel persoonlijk, heel intiem, maar de vruchten zijn merkbaar voor anderen. In beeldspraak uitgedrukt is het als een bruid die na de huwelijksvoltrekking haar sluier wegneemt zodat de bruidegom haar 'ziet'. Jezus toont er aspecten in van Zichzelf: zijn oneindige diepe liefde voor ons, zijn aanvaarding, zijn vergeving, zijn begrip, zijn troost, zijn goedheid, zijn heiligheid, zijn verlossende kracht, zijn uitkomstgevende raad, zijn genezing, enz... Het gebeuren is spiritueel, maar met praktische waarde. Je verandert erdoor ten goede!

Gevolgen

Het werkt iets uit aan heil, doorbraak, vooruitgang, heling en vorming. Dat komt omdat de openbaring 'iets' aan het hart doet. Een ontmoeting met Jezus blijft nooit zonder gevolgen. Het is alsof Hij van Zichzelf in je plant. Diep in je innerlijk ervaar je wie en hoe Hij is. Het geopenbaarde aspect wordt één met jezelf, het wordt voortaan je bezit. Het plaatst zich in je eigen persoonlijkheid. Je wordt het zelf. Vanaf dat ogenblik is het

Liefde

door de Heer toegevoegde en bewerkte hanteerbaar voor jezelf. Vandaar dat het je verandert. Je gaat in heel praktische zin deel hebben aan een facet van de goddelijke natuur. Zó, en niet anders, wordt het zoonschap in ons gebouwd!

In dit verband wordt Efeziërs 3:14-19 reëel. Christus maakt meer en meer woning in de gelovige. Dit leidt ertoe dat de volheid Gods gerealiseerd gaat worden. Jezus is immers bij machte om oneindig veel meer te doen dan wij bidden, beseffen en werken (Ef.3:20).

Uit Jezus' eigen uitspraak in Johannes 14:21 blijkt dat zijn openbaring van Zichzelf voor hen is die Hem liefhebben. Die persoonlijke liefde van mensen uit zich in hun dagelijks leven in het bewaren van zijn gebod (liefhebben) en woord (het plan van God met mensen). Dat is niet een zich houden aan zijn geboden zoals je je aan verkeersregels houdt. Dat doe je zonder betrokkenheid van het hart. Het wandelen in Jezus' woorden is een aangelegenheid van de totale mens, met geheel zijn hart, verstand, wil, gevoel en kracht. Het gebod (gij zult elkander liefhebben!) is dan niet meer zoals bij Mozes een van buitenaf opgelegde plicht. Wie uit eigen beweging de Heer en zijn waarheid liefheeft, wil zèlf niet anders meer dan Hem in alles gehoorzamen en volgen. Vanuit het hart, in geest en in waarheid.

We kunnen stellen dat wie zó, dus uit liefde zijn leer aanvaardt, uit liefde zich aan zijn woord gelovig overgeeft **èn** tevens een hechte relatie met de Spreker heeft, voldoet aan de eerste voorwaarde Hem te kunnen gaan leren kennen zoals Hij is. Dat daarbij de levensheiliging een belangrijke plaats inneemt, is reeds eerder duidelijk geworden (Stbl.72). Er moeten geen zondige obstakels tussen ons en de Heer blijven staan. Oprechtheid van hart en zuiverheid van leven maakt dat Hij door ons 'gezien' kan worden (Mat.5:8). Het was niet voor niets dat Jezus Zich niet toevertrouwde aan bepaalde volgelingen in Jeruzalem (Joh.2:24). Kom tot verdere geestelijke vrijheid door verlossing uit de hand van alle

Verwachten

vijanden (Joh.8:36). Word vernieuwd in denken door verouderde inzichten te vervangen door de gezonde woorden Gods. Baant de weg, zuivert hem van stenen, want Gods weg is de heilige weg. Daarover komt Hij tot ons (Ps.77:14a; Jes.40:3-5; 57:14; 62:10).

De Heer roept ons herhaaldelijk op Hem te verwachten. In Lucas 12:36 zegt Hij: *Weest gelijk aan mensen die op hun heer wachten...* Weest zo'n gelovige. Verwacht de Heer steeds weer. Tegen Paulus zei Hij: *Ik ben u verschenen en Ik zal u verschijnen* (Hand.26:16). Wie de Heer verwacht, wordt niet moe of moedeloos. Juist het tegendeel ervaart hij: een vernieuwende kracht, nieuw elan en vurigheid van geest (Jes.40:31). Dit verwachten is geen passief gebeuren voor ons. Jezus houdt ons immers voor om datgene wat we 'hebben', vast te houden totdat Hij gekomen is. Dit vasthouden betekent behartigen van zijn boodschap (1 Petr.4:10). Dus een doorgaan met kennisvermeerdering, met geloven en liefhebben, met strijden en dienen, met getuigen en werken, in een niet aflatende ijver (Rom.12:11). Dat de gehele gemeente - al bezig zijnde - Hem toch verwacht! De Heer openbaart Zichzelf niet alleen aan de enkeling maar eveneens aan de groep (Luc.24:36; Hand.4:31).

Wat hebben we zijn persoonlijke openbaring aan ons toch hard nodig. Waar christenen groei en eenheid moeilijk weten waar te maken, zal Jezus' aanwezigheid alle tong doen verstommen en ons door zijn heerlijkheid heiligen (Ex.29:43; Hab.2:20). De kracht en de komst (=tegenwoordigheid) van Jezus in ons leven en in ons midden toont ons in daadwerkelijke zin zijn majesteit (2 Petr.1:16).

Daarom zullen wij in deze tijd meer dan ooit onze lendenen van het verstand omgorden, nuchter zijn, en onze hoop volkomen vestigen op de genade die ons gebracht gaat worden door de openbaring van Jezus Christus in ons leven en in zijn gemeente (1 Petr.1:13). Door deze persoonlijke openbaring aan de zijnen, wordt Hij gekend gelijk Hij is. Dit is een geheimenis,

een zaak van het hart, een zaak van vertrouwelijke omgang (Ps.25:14). Het is de verborgen maaltijd die Hij in geest en waarheid met ons houdt (Op.3:20c). Zó, en zó alleen zullen we ten volle kennen, zoals we zelf gekend zijn (1 Kor.13:12c). Dit is het einde van de weg die verder omhoog voert, de weg van de liefde.